

ul. Abpa Baraniaka 88A,
61-131 Poznań
telefon: +48 61 679 44 44
e-mail: biuro@efixdm.pl

Główne informacje dotyczące specyfiki rynku OTC

Spis treści	2
1. Co to jest rynek OTC?	2
2. Co to jest kontrakt CFD?	3
3. Kontrakt CFD, a rynek bazowy	3
4. Koszty finansowania	5
5. Rolowanie pozycji	6
6. Rozliczenie wypłaty dywidendy	6
7. Dźwignia finansowa na rynku OTC	10
8. Podsumowanie	

1. Co to jest rynek OTC?

Rynek OTC (Over The Counter) to zdecentralizowany rynek pozagiełdowy. Innymi słowy jest to obszar rynku finansowego, w ramach którego dokonuje się transakcji nie w jednym miejscu, jak w przypadku rynku giełdowego (np. na Giełdzie Papierów Wartościowych), lecz w wielu miejscach przeznaczonych do zawierania takich transakcji. Stronami transakcji na rynku OTC mogą być banki, pośrednicy (brokerzy), inwestorzy (instytucje i inwestorzy indywidualni). Istnieje jeszcze jedna szczególna różnica między rynkiem giełdowym, a OTC. Stroną transakcji na rynku giełdowym są uczestnicy tego rynku, a organizator jedynie pobiera prowizję za organizację handlu. Na rynku OTC najczęściej jedną ze stron transakcji jest organizator (najczęściej broker). Najczęściej spotykaną formą rynku OTC jest platforma transakcyjna tworzona przez brokera, na której istnieje możliwość zawarcia transakcji na wielu różnorodnych instrumentach. Najczęściej są to pary walutowe (forex) oraz kontrakty CFD. Rynek OTC jest w Polsce uregulowany odpowiednimi ustawami, a jego prawidłowe funkcjonowanie nadzoruje Komisja Nadzoru Finansowego.

2. Co to jest kontrakt CFD?

Co to jest CFD ? Kontrakt CFD to umowa pomiędzy „nabywcą” a „sprzedawcą” dotycząca wymiany różnicy pomiędzy aktualną ceną instrumentu bazowego (np. akcji, walut, towarów, wskaźników itp.) a ceną instrumentu w momencie zamknięcia kontraktu. Kontrakty CFD to produkty lewarowane. Oferują ekspozycję na rynki, a jednocześnie wymagają od inwestora zainwestowania niewielkiego procentu całkowitej wartości transakcji („depozytu”). Umożliwiają inwestorom wykorzystanie wzrostu cen instrumentu bazowego (przyjęcie długiej pozycji) lub spadku tych cen (przyjęcie krótkiej pozycji). W momencie zamknięcia kontraktu inwestor otrzymuje lub musi zapłacić różnicę pomiędzy ceną zamknięcia, a ceną otwarcia instrumentu CFD i/lub aktywów bazowych. W przypadku gdy różnica jest dodatnia, dostawca instrumentu CFD płaci inwestorowi. Jeśli różnica jest ujemna, wówczas płaci inwestor. Kontrakty CFD mogą przypominać standardowe instrumenty inwestycyjne, takie jak akcje, ale w istocie bardzo się od nich różnią, ponieważ inwestor nigdy nie nabywa ani nie staje się właścicielem aktywów bazowych kontraktu CFD.

W wypadku kontraktów CFD kwotowane są dwie ceny - oferta kupna (cena, po której można sprzedać) i oferta sprzedaży (cena, po której można kupić). W większości wypadków (inwestowanie w indeksy, waluty, metale i towary) różnica ta, czyli tzw. spread, jest jedynym kosztem zawarcia transakcji dla inwestora. Wyjątkiem jest inwestowanie w CFD oparte o akcje, gdzie oprócz spreadu mamy do czynienia z pobieraną przez brokera prowizją.

Cechą charakterystyczną kontraktów CFD jest występowanie dźwigni finansowej. Oznacza to, że do otworzenia pozycji na instrumencie CFD broker wymaga wniesienia jedynie ułamka pełnej wartości transakcji. Ten „ułamek wartości transakcji” to tzw. depozyt zabezpieczający. Zazwyczaj jako depozyt pobierane jest od 1 do 30 procent wartości transakcji. Transakcja oparta na depozycie zostanie dokładnie omówiona w pkt. 7 niniejszego opracowania.

3. Kontrakt CFD, a rynek bazowy

Istotną rzeczą dla osób chcących rozpocząć zawieranie transakcji na rynku OTC, a w szczególności przy wykorzystaniu kontraktów CFD jest bycie świadomym różnic między kontraktami CFD, a instrumentami, na jakich są one opierane. Kontrakty CFD należą do grupy instrumentów pochodnych, a zatem ich cena uzależniona jest od ceny innego instrumentu, który nazywany jest instrumentem bazowym. O ile jednak cena kontraktu CFD i cena instrumentu bazowego jest ze sobą w relacji, to już nie ma tu podobnego związku na płaszczyźnie przysługujących posiadaczom praw. Posiadanie kontraktu CFD na akcję nie oznacza posiadania pełni praw wynikających z tej akcji. Innymi słowy posiadanie kontraktu CFD nie oznacza posiadania instrumentu bazowego dla tego kontraktu. Posiadacz długiej pozycji na kontrakcie CFD na akcję nie ma prawa właścicielskiego jakie przysługuje posiadaczowi akcji np. udziału w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy. Posiadaczowi długiej pozycji na kontrakcie akcyjnym CFD przysługuje za to udział w wypłacanej przez spółkę dywidendzie, której akcji kontrakt dotyczy.

Różnice między kontraktami CFD, a instrumentami, na jakie zostały te kontrakty wystawione nie ograniczają się jedynie do praw, ale także dotyczą możliwości wystąpienia odmiennych godzin handlu oraz finansowania utrzymywania pozycji na okres dłuższy niż jeden dzień (punkty swapowe). Na platformie City Index dostępne są na przykład kontrakty CFD na indeksy, których handel prowadzony jest niemal całą dobę, choć indeks będący odniesieniem dla tego kontraktu obliczany jest jedynie w czasie regularnej sesji na rynku giełdowym.

4. Koszty finansowania, a typ kontraktu CFD

Wielkość kosztów finansowania dla poszczególnych instrumentów platformy City Index można znaleźć w karcie informacyjnej dotyczącej wybranego instrumentu.

W odniesieniu do większości instrumentów platforma City Index oferuje dwa rodzaje kontraktów CFD: nie posiadające daty wygaśnięcia oraz oparte na rynkach futures z datą wygaśnięcia.

CFD - bez daty wygaśnięcia

Znakomita większość oferowanych przez City Index CFD nie ma daty wygaśnięcia. CFD tego typu zazwyczaj charakteryzują się węższymi (mniejszymi) spreadami. Takie CFD dostępne są dla wielu instrumentów, w tym akcji, indeksów, walut (czyli rynku Forex), metali i innych aktywów.

W przypadku CFD na akcje lub ETF-y broker pobiera prowizję od pełnej wartości transakcji, zarówno w czasie otwarcia jak i zamknięcia pozycji. Dla pozostałych rynków broker zazwyczaj nie nalicza prowizji transakcyjnej.

Jeśli inwestor chce utrzymywać ww. kontrakt CFD np. do następnego dnia musi się liczyć z dodatkowymi kosztami. Te koszty to tzw. koszty finansowania pozycji lub tzw. punkty swapowe.

- **Koszt finansowania (punkty swapowe) dla rynków na bazie walut (FOREX).**

Dla Rynków CFD bez terminu wygaśnięcia, dla których instrumentami bazowymi są waluty, dzienna opłata za finansowanie obliczana jest z wykorzystaniem różnicy pomiędzy jednodniowymi stopami procentowymi dla obu walut. W normalnych warunkach funkcjonowania danego rynku, Inwestor otrzyma dzienną opłatę za finansowanie w przypadku kupna waluty, do której stosuje się wyższa stopa procentowa oraz zapłaci dzienną opłatę za finansowanie w wypadku kupna waluty, do której stosuje się niższa stopa procentowa. W pewnych okolicznościach może się zdarzyć, że dzienna opłata za finansowanie zostanie pobrana, a nie wypłacona, z tytułu otwartych pozycji w wypadku utrzymywania przez Inwestora długiej pozycji w wyżej oprocentowanej walucie. Może się tak zdarzyć w sytuacji, gdy rynki bazowej stopy procentowej wykazywać będą wyjątkowo wysoki poziom widełek cenowych, stanowiących różnicę pomiędzy kursem kupna i sprzedaży. można sprzedać) i oferta sprzedaży (cena, po której można kupić). W większości wypadków (inwestowanie w indeksy, waluty, metale i towary) różnica ta, czyli tzw. spread, jest jedynym kosztem zawarcia transakcji dla inwestora. Wyjątkiem jest inwestowanie w CFD oparte o akcje, gdzie oprócz spreadu mamy do czynienia z pobieraną przez brokera prowizją.

- **Koszt finansowania dla rynków na bazie akcji, indeksów, towarów.**

W przypadku utrzymywania otwartej pozycji przez Inwestora przez noc, standardowo City Index pobiera od Inwestora dzienną opłatę za finansowanie z tytułu długich pozycji oraz wypłaca Inwestorowi dzienną opłatę za finansowanie z tytułu krótkich pozycji. Dzienna opłata za finansowanie naliczana jest od pełnej wartości otwartej pozycji Inwestora. Wysokość dziennej opłaty za finansowanie oblicza się w następujący sposób:

$F = V \times I / b$, gdzie:

F = dzienna opłata za finansowanie

V = wartość ekwiwalentu (liczba instrumentów x kurs zamknięcia na koniec dnia)

I = odpowiednia stopa finansowania b = liczba dni w roku przyjęta dla danej waluty (365 dla GBP i AUD, 360 dla wszystkich pozostałych walut)

W pewnych przypadkach dzienna opłata za finansowanie nie zostanie wypłacona Inwestorowi z tytułu jego krótkich pozycji, lecz od niego pobrana. Może się tak zdarzyć w wypadku, gdy stopa procentowa LIBOR (lub RBA IOCR w przypadku Australii) kształtować się będzie na wyjątkowo niskim poziomie. Dzienna opłata za finansowanie jest pobierana z rachunku Inwestora lub przekazywana na rachunek Inwestora (w zależności od przypadku) w każdym dniu, w którym Inwestor utrzymuje otwartą pozycję (w tym również w soboty i niedziele).

CFD – z datą wygaśnięcia (na kontrakty futures)

W CFD tego typu nie pobiera się prowizji transakcyjnych. Dodatkowo pozycje na CFD bez wygaśnięcia nie są korygowane o dywidendę. Nie ma również korekt z uwagi na dzienne finansowanie. Wszystkie koszty są uwzględnione w spreadach. Tym samym spready na CFD bez daty wygaśnięcia są relatywnie szersze.

Podsumowując, istotne cechy CFD bez daty wygaśnięcia to:

- węższe spready,
- korekta z uwagi na dywidendę,
- dzienne finansowanie,
- zyski/straty realizowane w chwili zamknięcia pozycji.

Istotne cechy CFD na kontrakty futures to:

- szersze spready niż w przypadku CFD bez daty wygaśnięcia,
- brak korekty z uwagi na dywidendę,
- brak dziennego finansowania,
- zyski/straty realizowane w chwili zamknięcia pozycji lub po kursie wygaśnięcia kontraktu,
- w niektórych przypadkach możliwość rolowania kontraktów na kolejną serię

5. Rolowanie pozycji

Rolowanie otwartej pozycji – proces, który następuje, w sytuacji, gdy istnieje otwarta pozycja na kontrakcie CFD z datą wygaśnięcia i data ta właśnie została osiągnięta. Istnieje możliwość, że pozycja otwarta na serii, która wygasa, zostaje przeniesiona na serię, która zastępuje serię wygasającą. Np. w przypadku kontraktu CFD na kontrakt futures na indeks WIG20, który wygasa we wrześniu, otwarta pozycja jest zamykana w chwili wygasania kontraktu, ale jednocześnie otwierana jest pozycja analogiczna na serii, która zastępuje serię wygasającą (w tym wypadku na serii z terminem wygasania w grudniu). Ten proces nie ma wpływu na rachunek inwestora (poza kosztami transakcyjnymi), ale może wymagać korekty zleceń oczekujących - poziomy cenowe poszczególnych serii mogą się od siebie nieznacznie różnić. Terminy zamknięcia rolowanych otwartych pozycji są podane w Informacjach o Rynkach (karta informacyjna). U różnych brokerów proces rolowania pozycji może przebiegać w różny sposób – u niektórych dokonuje się automatycznie, u innych wymaga zaznaczenia odpowiedniej opcji w platformie lub kontaktu inwestora z brokerem. Jeśli inwestujemy na instrumentach CFD z datą wygaśnięcia, warto zawczasu dowiedzieć jaką politykę dotyczącą rolowania stosuje mój broker.

6. Rozliczenie wypłaty dywidendy

W przypadku kontraktów CFD na akcje spółki, która wypłaca dywidendę, dochodzi do korekty (obniżenia) kursu kontraktu o kwotę dywidendy. Jednocześnie rachunki posiadaczy tego kontraktu CFD są korygowane o kwotę dywidendy.

Posiadaczowi pozycji krótkiej obciąża się (obniża) rachunek o kwotę dywidendy. W efekcie posiadacz krótkiej pozycji nie odczuwa zmiany na rachunku w związku z wypłatą dywidendy (obciążenie rachunku jest równe kwocie zysku wynikającego z korekty kursu kwotę dywidendy). Wprowadzenie jego rachunek jest mniejszy o kwotę dywidendy, ale obniżenie kursu kontraktu CFD daje mu zysk z pozycji, który jest równy dywidendzie. Rachunek posiadacza pozycji długiej na kontrakcie CFD na akcję spółki wypłacającej dywidendę jest uznawany (powiększony) kwotą dywidendy. Tu także inwestor nie odczuwa faktu wypłaty, gdyż korekta kursu redukuje wartość pozycji o kwotę równą wypłacanej dywidendzie. Niektórzy brokerzy automatycznie potrącają podatek od dywidendy, co ma wpływ na ww. prawidłowości. Skala podatku jest różna dla różnych rynków, a szczegółowe informacje można zawsze uzyskać od brokera organizującego obrót.

7. Dźwignia finansowa na rynku OTC

Dźwignia finansowa jest jednym z kluczowych parametrów transakcji zawieranych na pozagiełdowym rynku OTC. Wyrażona jest ona jako iloraz pomiędzy wartością otwartej pozycji, a wymaganym depozytem złożonym pod zabezpieczenie tej pozycji. Przykładowo, dźwignia o stopniu 20:1 oznacza, że w celu zajęcia pozycji na danym instrumencie w wysokości 10 000 USD wymaga złożenia depozytu (początkowego) o wartości jedynie 500 USD. W efekcie, zmiana wartości instrumentu bazowego o 0,1% pociąga za sobą zmianę „zainwestowanego kapitału” (depozytu początkowego) o 2%.

Wynika z tego bezpośrednio, że zastosowanie dźwigni stanowi mnożnik dla wyniku inwestycyjnego. Przy czym należy mieć na uwadze, iż dotyczy to zarówno osiągniętych zysków, jak i ponoszonych strat. Wpływ dźwigni zostanie przedstawiony za pomocą przykładów hipotetycznych transakcji dokonanych na rynku OTC.

Depozyt początkowy i depozyt zabezpieczający

Z terminem dźwigni finansowej na rynku OTC nierozdzielnie związane są pojęcia depozytu początkowego oraz depozytu zabezpieczającego. Zrozumienie ich funkcji jest niezbędne do rozpoczęcia inwestycji na rynkach nieregulowanych, dlatego ich omówieniu zostanie poświęcony niniejszy akapit.

Depozyt początkowy wyznacza kwotę niezbędną dla otwarcia nowej pozycji na danym instrumencie finansowym. Należy podkreślić, że wysokość depozytu ustalana jest przez brokera indywidualnie dla każdego instrumentu finansowego. W przypadku wspomnianej wcześniej dźwigni 1:20, depozyt początkowy wyniesie 5% wartości otwartej pozycji.

Depozyt zabezpieczający natomiast, zgodnie ze swoją nazwą, stanowi zabezpieczenie otwartej pozycji i wyrażony jest jako procentowa wartość depozytu początkowego. Spadek wartości środków na rachunku (w wyniku utrzymywania stratnych pozycji) poniżej kwoty depozytu zabezpieczającego oznacza prawo do automatycznego zamknięcia pozycji przez brokera. Oznacza to, że utrzymywanie pozycji na rynku OTC jest niemożliwe w przypadku, gdy wartość rachunku spadnie poniżej kwoty wyznaczonej przez depozyt zabezpieczający. Brokerzy często ustalają wartość depozytu zabezpieczającego jako 50 lub 75 % depozytu początkowego.

Margin Call – wezwanie do uzupełnienia depozytu

W przypadku spadku wartości rachunku poniżej kwoty depozytu zabezpieczającego inwestor otrzymuje od brokera wezwanie do uzupełnienia depozytu (margin call). Jeśli depozyt ten nie zostanie uzupełniony (poprzez wpłatę dodatkowej gotówki lub sprzedaż części pozycji dla uzupełnienia gotówki na rachunku) broker ma prawo do zamknięcia części lub wszystkich pozycji. Należy sobie zdawać sprawę, że w przypadku inwestowania z bardzo dużą dźwignią i dynamicznych zmianach cen instrumentu finansowego zdarza się, że zanim inwestor otrzyma margin call zmiana jego aktywów może być tak znacząca, że broker zamknie wszystkie jego pozycje. Poziomy minimalnego depozytu zabezpieczającego ustalane są indywidualnie przez poszczególnych brokerów i warto takie informacje uzyskać zanim rozpocznie się handel na rynku OTC .

Przykłady hipotetycznych transakcji:

Poniżej zostaną przedstawione praktyczne przykłady przedstawiające hipotetyczne transakcje zawarte na rynku OTC.

Pierwszy przykład obejmuje rynek walutowy i dotyczyć będzie inwestowania na parze EUR/USD. Załóżmy, że nie mamy otwartych żadnych pozycji, a obecny kurs EUR/USD wynosi 1,1316/19.

Oczekując aprecjacji (umocnienia się) euro do dolara amerykańskiego, możemy zająć pozycję długą na tej parze. Zajęcie pozycji może się odbyć poprzez kupno jednego lota (czyli 100 000 euro) po rynkowej cenie 1,1319 USD. Wartość kontraktu ustala się poprzez pomnożenie 100.000 razy 1,1319. Wynosi ona zatem 113.190 USD. Aby zawrzeć transakcję konieczne jest wniesienie zabezpieczenia w formie depozytu początkowego, którego wysokość broker ustalił np. na poziomie 4%. Zatem z rachunku do depozytu pod zabezpieczenie zawartej transakcji trafi kwota 4 527,60 dolarów ($4\% \cdot 113.190 \text{ USD}$).

Rozważmy następnie dwa scenariusze:

W pierwszym przypadku kurs EUR/USD zgodnie z założeniem wzrasta. Uznając poziom 1,1459/1,1462 za satysfakcjonujący, decydujemy się na zamknięcie pozycji. Wynik inwestycji ustala się następująco: Najpierw oblicza się różnicę między kursem bid (cena po której broker kupi dany kontrakt) z momentu zamknięcia pozycji (1,1459) a kursem ask (cena po której broker może sprzedać dany kontrakt) z otwarcia pozycji (1,1319). W tym przypadku różnica ta wynosi 0,0140 (co odczytuje się również jako 140 pipsów). Następnie, należy pomnożyć tak uzyskany wynik przez wielkość pozycji (w tym przypadku o jednego lota) a więc 100.000. Otrzymujemy wartość 1400 USD. Warto zwrócić uwagę, że każdy pips przynosi nam w tym wypadku 10 USD zysku lub straty. Chcąc ustalić stopę zwrotu z tej inwestycji należy obliczyć wartość ilorazu, w którym mianownik stanowi wartość wniesionego depozytu, a licznik nominalny zysk z inwestycji. Depozyt to, tak jak wcześniej obliczono, 4527,60 USD, a zysk wynosi 1400 USD. Uzyskana w ten sposób stopa zwrotu to 30,92%. Należy podkreślić, że została ona osiągnięta przy zmianie kursu walutowego rzędu 1,24%. Pokazuje to jak mocny jest wpływ dźwigni.

W drugim scenariuszu założymy, że kurs EUR/USD jednak spadł, na przykład do poziomu 1,1251/54. Strata wyniosłaby w tej sytuacji:

100.000 razy 0,0068 (1,1319 minus 1,1251) czyli 680 USD, a stopa zwrotu z inwestycji -15,02%. Wniosek z tego taki, że zastosowanie dźwigni znacznie wpływa zarówno na zyski jak i straty.

Warto zaznaczyć, że ustalanie wyniku odbywa się analogicznie w sytuacji gry na spadek kursu.

Założmy tym razem, że spodziewamy się deprecjacji (spadku wartości) euro do dolara. Cena, przy której otwieramy pozycje wynosi, tak jak poprzednio, 1,1316/19. Wielkość pozycji równa będzie jednemu lotowi, a więc 100 000 EUR/USD. Wartość kontraktu wynosi zatem 100.000 razy 1,1316 USD czyli 113 160 dolarów. Efektywnie, oznacza to sprzedaż 100.000 EUR i zakup 113.160 USD, a 4%-owe zabezpieczenie stanowi 4.526,40 dolarów, które zostaną zablokowane przez brokera jako depozyt początkowy. Jeśli EUR/USD spadnie do poziomu 1,1221/24 zyski wyniosą: 100.000 razy (1,1316 minus 1,1224) czyli 920 dolarów. Gdyby jednak, wbrew oczekiwaniom, kurs eurodolara wzrósł do poziomu 1,1375/78, inwestycja ta przyniesie stratę: 100.000 razy (1,1378 minus 1,1316) czyli 620 dolarów.

W ramach drugiego przykładu omówiona zostanie transakcja dokonana na kontrakcie CFD na indeks S&P500 (który skupia akcje pięciuset największych spółek na amerykańskiej giełdzie). Zasada działania jest taka sama jak w przypadku przedstawionej wyżej inwestycji na parze walutowej.

Obecna wartość kontraktu CFD na indeks S&P500 wynosi 2150,75. Mając pozytywne perspektywy dla notowań na nowojorskim parkiecie, zasilamy rachunek kwotą 3 000 USD, postanawiamy o zajęciu dłuższej pozycji (a więc zakupie kontraktu). Kupujemy 10 kontraktów a np. dźwignia dozwolona przez brokera wynosi 1:100. W tym miejscu należy wskazać, że zmiana wartości kontraktu o jeden punkt indeksowy oznacza zysk/stratę w wysokości 1 USD (np. zmiana z 2150 na 2151). Przy zakupie 10 kontraktów, jednopunktowa zmiana pociąga za sobą dziesięciodolarową zmianę zysku/straty z dokonanej transakcji.

Kupując 10 kontraktów na S&P500 po 2150,75 otwieramy pozycję o łącznej wartości 21 507,50 USD. Koszt otwarcia tej pozycji wyniósł 215,075 USD, która to kwota zostaje przekazana na depozyt. Załóżmy, że indeks faktycznie zanotował wyjątkowo duży wzrost (rzędu 2%) na kolejnej sesji i zamknął się na poziomie 2193,5. Zamykając w tym momencie pozycję realizujemy ok. 43punktowy wzrost, co oznacza nominalny zysk wynoszący 427,5 USD.

Może się jednak zdarzyć, iż indeks S&P500 zanotuje głęboką stratę związaną np. z kiepskimi danymi o zatrudnieniu w sektorze pozarolniczym. Utrzymując otwartą pozycję podczas publikacji możemy ponieść znaczące straty.

Załóżmy, że na wieść o rozczarowujących danych, główny indeks rynku amerykańskiego stracił 2,6%. Przyjmując, że tym razem zajęliśmy pozycję o wielkości 100 kontraktów, wartość otwartej pozycji wynosi 215 075 USD, a każda jednopunktowa zmiana indeksu wiąże się ze studolarową zmianą naszego depozytu. Spadek indeksu o 2,6% poniesie za sobą stratę rzędu 5591,95 USD czyli zdecydowanie więcej niż wpłacone przez nas 3000 USD. Załóżmy że Broker ustala wartość depozytu zabezpieczającego (w skład którego wchodzi gotówka oraz niezrealizowane zyski i straty) na poziomie 50 % depozytu początkowego (w naszym przypadku depozyt początkowy wynosi 2150,75 USD a 50 % tego depozytu to 1075,38 USD). Po osiągnięciu niższego poziomu przez depozyt zabezpieczający broker wysyła margin call. Załóżmy, że ruch cen omawianego indeksu był bardzo gwałtowny i pomimo wysłania margin call broker musiał zamknąć pozycję inwestora. W tym przypadku inwestor stracił prawie 2/3 swojego rachunku. Należy sobie zdawać sprawę, że w przypadku gwałtownych ruchów lub np. w wyniku niskiego otwarcia ww. rynku np. w poniedziałek (jeśli przetrzymamy pozycję przez weekend) może się zdarzyć, że strata z tej pozycji przekroczy wartość rachunku, a zgodnie z umową inwestor będzie musiał pokryć tą różnicę do czego zazwyczaj zobowiązuje go umowa. Ten przykład pokazuje, że w przypadku nieodpowiedzialnego używania dźwigni finansowej zarówno zyski jak i straty z pojedynczej transakcji mogą przekroczyć wartość rachunku inwestora.

8. Podsumowanie

Przed podjęciem decyzji o inwestycji przeczytaj uważnie umowę z brokerem (np. City Index). Upewnij się i sprawdź, czy jesteś świadom oferty, a w szczególności poniższych punktów:

- pamiętaj, że stroną transakcji jest broker np. City Index,
- ile wynoszą koszty przeprowadzenia transakcji na kontraktach CFD pobierane przez brokera,
- w jaki sposób broker ustala wartość depozytu zabezpieczającego,
- co się stanie, jeżeli utrzymasz otwartą pozycję przez noc do następnego dnia, lub przez okres weekendu,
- upewnij się, że rozumiesz zasadę działania dźwigni finansowej,
- podejmij decyzję, czy chcesz korzystać z mechanizmu dźwigni finansowej. Pamiętaj, że użycie dźwigni w szczególnych przypadkach może doprowadzić do sytuacji, w której poniesiona strata może przewyższyć kwotę zainwestowanych środków,
- upewnij się, że przeznaczasz na inwestycje na rynku OTC środki, których strata nie pogorszy Twojej sytuacji finansowej.

Nie inwestuj, jeśli nie rozumiesz zasad oferty